पहिला महाराष्ट्र वित्त आयोग

अहवाल

जानेवारी १९९७

पहिला महाराष्ट्र वित्त आयोग

अहवाल

जानेवारी १९९७

महाराष्ट्र वित्त आयोग

महाराष्ट्र शासन

दूरध्वनी : २०७ ४५ ११
२०७ ४५ १८
२०७ ४५ २९
फॅक्स : २०७ ६५ २१

क्रमांक : मविआ.-1097/सीआर-163/97/01
प्रशासकीय अधिकारी महाविद्यालय वसतिगृह
हजारीमल सोमानी मार्ग
बोरीबंदर, मुंबई ४०० ००१
दिनांक 31 जानेवारी, 1997

प्रति

मा‍ननीय राज्यपाल
महाराष्ट्र राज्य
राज भवन, मुंबई.

महोदय,

भारतीय घटनेच्या अनुच्छेद 243-आय तसेच अनुच्छेद 243-वाय आणि महाराष्ट्र वित्त आयोग (संकीर्ण तरतूद) अधिनियम, 1994 प्रमाणे महाराष्ट्र शासनाने आदेश क्रमांक एसएफसी-1094/सीआर-22/ अर्थबळ, दिनांक 23-4-1994 अन्वये राज्य वित्त आयोग गठित केलेला आहे. वित्त आयोगाला पंचायती राज संस्था व नागरी संस्थांच्या आर्थिक बाबींचा अभ्यास करून त्यांना बळकट करण्यासाठी राज्यपालांना शिफारशी करावयाच्या आहेत. मी व माझे सहकारी, सर्वश्री श्रीपाद पटवारी, दिवाकर कळसुलकर, विजयराज तातेड आणि प्रे. प्र. महाना, आम्हा सर्वांना असे वाटते की हे महत्त्वाचे काम करण्याची संधी आम्हांला प्राप्त झाली हा आमचा सन्मान आहे. माझ्या पूर्वीचे वित्त आयोगाचे अध्यक्ष, श्री. शांताराम घोलप आणि श्री. सुरेश प्रभू तसेच आयोगाचे पूर्वीचे सदस्य यांनी या कामामध्ये मोलाची मदत केलेली आहे. त्यांचेही मला आभार मानले पाहिजेत. त्याचप्रमाणे अनेक लोकांनी व संस्थांनी आयोगाला त्याच्या कामात मदत केलेली आहे. त्या सर्वांचे वैयक्तिक नामोल्लेख करून आभार मानणे शक्य नाही. पण त्यांनी दिलेल्या मदतीबद्दल व सहकार्याबद्दल मी त्या सर्वांचा आभारी आहे.

या पत्रासोबत राज्य वित्त आयोगाचा अहवाल सादर करताना मला आनंद होत आहे.

आपला विश्वासू,

(मकरंद कु. हेरवाडकर)
अध्यक्ष.

एच ४०९४-१अ

अनुक्रमणिका

प्रकरण क्रमांक	शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
१.	प्रास्ताविक	१
२.	महाराष्ट्रातील पंचायती राज संस्था व नागरी संस्था यांची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी	९
३.	महाराष्ट्रातील जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांची सद्य:स्थिती	१५
४.	महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायतींची सद्य:स्थिती	३३
५.	नागरी स्थानिक संस्थांची सद्य:स्थिती	४७
६.	वित्त आयोगाची भूमिका व आराखडा	११७
७.	पंचायत राज संस्थांच्या अडचणी व प्रश्न	१२५
८.	नागरी स्थानिक संस्थांच्या अडचणी व प्रश्न	१३५
९.	राज्य शासनाचे उत्पन्न व खर्च	१६५
१०.	जिल्हा परिषदांच्या उत्पन्नाची साधने व गरजांचे निर्धारण	१७३
११.	ग्रामपंचायतींच्या उत्पन्नाची साधने व गरजांचे निर्धारण	१८९
१२.	नागरी संस्थांच्या उत्पन्नाची साधने व गरजांचे निर्धारण	१९५
१३.	करांचा वाटा व अनुदानाविषयीच्या शिफारशी	२१७
१४.	संकीर्ण	२४३
	उपसंहार	२५७
	आभार	२५९
	शिफारशींचा गोषवारा	२६१
	परिशिष्टे–१ ते २६	(१)–(५४)